

KOMISJA
EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 14.3.2018 r.
SWD(2018) 78 final

DOKUMENT ROBOCZY SŁUŻB KOMISJI

STRESZCZENIE OCENY SKUTKÓW

Towarzyszący dokumentowi:

**WNIOSEK DOTYCZĄCY ROZPORZĄDZENIA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO
I RADY**

**zmieniającego rozporządzenie (WE) nr 810/2009 ustanawiające Wspólnotowy Kodeks
Wizowy (kodeks wizowy)**

{COM(2018) 252 final} - {SWD(2018) 77 final}

Streszczenie oceny skutków
Ocena skutków dotycząca wniosku w sprawie zmiany kodeksu wizowego
A. Zasadność działań
Na czym polega problem i dlaczego jest to problem na szczeblu UE?
Kodeks wizowy, który reguluje warunki i procedury wydawania wiz krótkoterminowych w strefie Schengen, obowiązuje od 2009 r. W 2014 r. Komisja zaproponowała zmianę rozporządzenia, co do której współtstawodawcy nie mogli osiągnąć porozumienia. Aby zająć się trzema obszarami problemowymi, Komisja podjęła decyzję o przedłożeniu nowej inicjatywy. Zasoby finansowe uzyskane dzięki opłatom wizowym są niewystarczające na potrzeby rozpatrywania wniosków wizowych, co podważa tym samym integralność procesu wydawania wiz Schengen i osiągnięcie celu, jakim jest szybka i przyjazna dla petentów procedura wizowa. Głównym źródłem problemu jest wysokość standardowej opłaty wizowej – 60 EUR – która nie uległa zmianie od 2006 r. Osoby regularnie podróżujące muszą przechodzić wielokrotne procedury wizowe, ponieważ państwa członkowskie nie wydają wystarczającej liczby wiz wielokrotnego wjazdu o długim okresie ważności. Powoduje to niepotrzebne obciążenie dla wnioskodawców i konsulatów, a także prowadzi do strat w unijnej branży podróży i turystyki. Głównym źródłem problemu jest niejednoznaczność podstawy prawnej wydawania wiz wielokrotnego wjazdu o długim okresie ważności. - Państwa członkowskie mają trudności z realizacją wystarczającej liczby powrotów migrantów o nieuregulowanym statusie do ich państw pochodzenia, co stanowi czynnik zachęcający innych do dalszej nielegalnej migracji. Głównym źródłem problemu jest niechęć państw trzecich do readmisji własnych obywateli.
Jaki jest cel inicjatywy?
Celem ogólnym inicjatywy jest wzmocnienie wspólnej polityki wizowej, przy jednoczesnym zajęciu się zarówno problemami związanymi z migracją i bezpieczeństwem, jak i względami gospodarczymi oraz stosunkami zewnętrznymi w ujęciu ogólnym. Istnieją trzy cele szczegółowe. Są to: - zapewnienie wystarczających zasobów finansowych dla państw członkowskich w celu zagwarantowania jakości i integralności procesu rozpatrywania wniosków wizowych; - zapewnienie bardziej systemowego i zharmonizowanego wydawania wiz o długiej ważności osobom podróżującym regularnie w dobrej wierze; - propagowanie interesów UE w dziedzinie powrotów i readmisji przez zwiększenie nacisków wobec państw trzecich niechętnych współpracy w obszarze polityki wizowej.
Na czym polega wartość dodana podjęcia działań na poziomie UE (zasada pomocniczości)?
Zniesienie kontroli na granicach wewnętrznych w obszarze Schengen wymaga, między innymi, prowadzenia wspólnej polityki wizowej. Dzięki niniejszej inicjatywie przepisy kodeksu wizowego zostaną unowocześnione i udoskonalone. Wizy krótkoterminowe co do zasady pozwalają ich posiadaczom na swobodne przemieszczanie się w strefie Schengen. Rozwiązanie to oznacza najwyższy stopień harmonizacji zasad, a odnośne kwestie mogą być rozstrzygane jedynie na poziomie UE.
B. Rozwiązania
Jakie są różne warianty działań służących osiągnięciu celów? Czy istnieje wariant preferowany? Jeżeli nie, to dlaczego?
<u>Obszar problemowy 1: Niewystarczające zasoby finansowe na potrzeby rozpatrywania wniosków wizowych</u> - Wariant 1A: status quo – niezmienną opłatą wizową w wysokości 60 EUR - Wariant 1B: krajowe opłaty wizowe w oparciu o koszty administracyjne - Wariant 1C: podniesienie wspólnej opłaty wizowej Rozważane są różne podwarianty: 80 EUR, 100 EUR, 120 EUR lub 80 EUR dla wiz na okres do 6 miesięcy, 120 EUR dla wiz wielokrotnego wjazdu na okres od 1 do 5 lat. Preferowanym wariantem jest podniesienie opłaty do 80 EUR. <u>Obszar problemowy 2: Wielokrotne procedury wizowe dla osób regularnie podróżujących</u> - Wariant 2A: status quo – państwa członkowskie określają własne podejście do wydawania wiz wielokrotnego wjazdu o długim okresie ważności

- Wariant 2B: zalecana najlepsza praktyka
- Wariant 2C: wspólny kaskadowy system wydawania wiz wielokrotnego wjazdu¹ z różnymi podwariantami (ogólny kaskadowy system wydawania wiz wielokrotnego wjazdu, ogólny i krajowy kaskadowy system wydawania wiz wielokrotnego wjazdu, krajowy kaskadowy system wydawania wiz wielokrotnego wjazdu)
- Wariant 2D: standardowa wiza wielokrotnego wjazdu o dwuletnim lub pięcioletnim okresie ważności

Wariantem preferowanym jest **ogólny i krajowy kaskadowy system wydawania wiz wielokrotnego wjazdu**.

Obszar problemowy 3: Niewystarczająca liczba migrantów o nieuregulowanym statusie powracających do niektórych państw pochodzenia

- Wariant 3A: status quo – podejście Rady oparte na tzw. „zestawie narzędzi”
- Wariant 3B: stosowanie w polityce wizowej bodźców zachęcających
- Wariant 3C: stosowanie w polityce wizowej bodźców zniechęcających z różnymi podwariantami (podejście ogólne obejmujące od początku wszystkie paszporty lub podejście ukierunkowane podzielone na dwa etapy: paszporty służbowe i dyplomatyczne, a następnie paszporty zwykłe)

Wariantem preferowanym jest **podejście ukierunkowane obejmujące bodźce zniechęcające**.

Jakie są opinie poszczególnych zainteresowanych stron? Jak kształtuje się poparcie dla poszczególnych wariantów?

Przeprowadzono ukierunkowane konsultacje (państwa członkowskie, stowarzyszenia z branży turystyki, podróży i transportu morskiego itp.) oraz otwarte konsultacje publiczne. Państwa członkowskie wyraźnie popierają podniesienie opłaty wizowej, jak również wprowadzenie powiązania prawnego między polityką wizową a readmisją migrantów o nieuregulowanym statusie. Stowarzyszenia turystyczne i biznesowe podkreślają negatywne skutki wielokrotnych procedur wizowych dla często podróżujących obywateli i opowiadają się za bardziej systemowym i zharmonizowanym wydawaniem wiz wielokrotnego wjazdu o długiej ważności.

C. Skutki wdrożenia preferowanego wariantu

Jakie korzyści przyniesie wdrożenie preferowanego wariantu?

- Wspólna opłata wizowa wynosząca 80 EUR zapewni dodatkowy dochód dla państw członkowskich w wysokości 205 mln EUR (+26 %), a zatem więcej zasobów finansowych na rozpatrywanie wniosków wizowych, personel i szkolenia – szybsze procedury i większe bezpieczeństwo w strefie Schengen.
- Wprowadzenie ogólnego i krajowego kaskadowego systemu wydawania wiz wielokrotnego wjazdu pozwoli na wydawanie wyższej liczby tych wiz, co zapewni osobom często podróżującym większą elastyczność podróżowania; rozwiązanie to przyczyni się do obniżenia kosztów ponoszonych przez osoby ubiegające się o wizę i konsulaty ze względu na mniejszą liczbę procedur wizowych oraz do zwiększenia liczby podróży do Unii Europejskiej, co przyniesie z kolei pozytywne skutki dla unijnej branży turystycznej (konkurencyjność i zatrudnienie).
- Bodźce zniechęcające w polityce wizowej (z zastosowaniem podejścia ukierunkowanego) powinny przyczynić się do zwiększenia liczby migrantów o nieuregulowanym statusie powracających do państw trzecich, które były wcześniej niechętnie współpracy, obniżenia kosztów ponoszonych przez państwa członkowskie z tytułu zakwaterowania, żywności i niższych wydatków administracyjnych, oraz, bardziej ogólnie, do zwiększonego poziomu bezpieczeństwa, zwiększonej akceptacji unijnej polityki migracyjnej i pojawienia się środka zniechęcającego przyszłych potencjalnych migrantów o nieuregulowanym statusie.

Jakie są koszty preferowanego wariantu?

Podniesienie wspólnej opłaty wizowej wynoszącej 80 EUR oznaczałoby dodatkowe koszty dla osób ubiegających się o wizę (odpowiadające dodatkowym dochodom państw członkowskich); ze względu na podniesienie tej opłaty w rozsądnych granicach nie oczekuje się jednak negatywnego wpływu na zachowania podróżnych. Wprowadzenie ogólnego i krajowego kaskadowego systemu wydawania wiz wielokrotnego wjazdu nie pociąga za sobą kosztów. Stosowanie bodźców zniechęcających w polityce wizowej (podejście ukierunkowane) może mieć negatywny wpływ na stosunki zewnętrzne UE i jej wizerunek na świecie.

Jakie są skutki dla MŚP i konkurencyjności?

Żaden z preferowanych wariantów polityki nie ma bezpośredniego wpływu na małe i średnie przedsiębiorstwa i konkurencyjność. Łatwiejszy dostęp do wiz wielokrotnego wjazdu o długim okresie ważności i wynikająca

¹ Uzgodnione podejście określające liczbę wydanych uprzednio wiz/odbytych uprzednio podróży kwalifikującą wnioskodawcę do wydania mu wizy wielokrotnego wjazdu o długiej ważności oraz sposób, w jaki zwiększałaby się długość okresu ważności każdej kolejnej wizy.

z tego zwiększona liczba podróży do UE przyczynią się do zwiększenia konkurencyjności unijnej branży turystyki i podróży.
Czy przewiduje się znaczące skutki dla budżetów i administracji krajowych?
Wszystkie warianty mogą przynieść pozytywne skutki: dodatkowe dochody z tytułu pobierania wyższej opłaty wizowej za rozpatrywanie wniosków wizowych; oszczędności wynikające z mniejszej liczby procedur wizowych ze względu na wydawanie większej liczby wiz wielokrotnego wjazdu o długim okresie ważności; obniżenie kosztów zakwaterowania i żywności dla migrantów o nieuregulowanym statusie oraz wydatków administracyjnych z nimi związanych.
Czy wystąpią inne znaczące skutki?
Poza wymienionymi wyżej skutkami nie przewiduje się innych znaczących skutków.
Proporcjonalność?
Wszystkie trzy warianty preferowane są zgodne z zasadą proporcjonalności i nie wykraczają poza to, co jest konieczne do osiągnięcia tego celu. Podniesienie opłaty wizowej jest proporcjonalne i spójne ze stopą inflacji w okresie od 2006 r. Zaproponowane podejście obejmujące wydawanie wiz wielokrotnego wjazdu o długim okresie ważności przyczyni się do poprawy obecnej sytuacji, przy czym nie zmieni radykalnie praktyk stosowanych obecnie przez państwa członkowskie. Bodźce zniechęcające służące nakłonieniu państw trzecich do współpracy w zakresie readmisji będą wymierzone w rząd, a dopiero potem – w ogół społeczeństwa.
D. Działania następne
Kiedy nastąpi przegląd przyjętej polityki?
Komisja powinna przedstawić sprawozdanie z oceny w terminie trzech lat od rozpoczęcia stosowania zmienionego rozporządzenia (to jest trzy i pół roku po jego wejściu w życie). W sprawozdaniu tym należy ocenić postępy w zakresie trzech głównych obszarów problemowych i wskazanych celów polityki.